

VENDIM
Nr. 524, datë 11.9.2018

**PËR MIRATIMIN E PLANIT TË VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E REZOLUTËS 1325
TË KËSHILLIT TË SIGURIMIT TË KOMBEVE TË BASHKUARA, “MBI GRUAN,
PAQEN DHE SIGURINË”, 2018–2020**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, me propozimin e ministrit të Brendshëm, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e planit të veprimit për zbatimin e Rezolutës 1325 të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, “Mbi gruan, paqen dhe sigurinë”, 2018–2020, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi dhe është pjesë përbërëse e tij.

2. Ngarkohen të gjitha ministritë dhe institucionet qendrore, të përmendura në planin e veprimit, për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTRI
Senida Mesi

PLAN NDËRINSTITUCIONAL VEPRIMI
PËR ZBATIMIN E REZOLUTËS 1325 TË KSOKB-së “MBI GRUAN, PAQEN DHE
SIGURINË”, 2018–2020
NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË
Gusht 2018

Ky dokument është përgatitur në emër të qeverisë së Shqipërisë, nga Ministria e Brendshme, Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme, Ministria e Mbrojtjes dhe Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në konsultim të ngushtë me përfaqësues të autoriteteve vendore, organizatave ndërkombëtare dhe me kontributin e përfaqësuesve të shoqërisë civile përfshirë edhe ekspertë të fushës.

Shtysa, ekspertizë dhe asistencë teknike për përgatitjen e dokumentit janë dhënë nga vende me angazhim të rëndësishëm në zbatimin e Rezolutës 1325 të Këshillit të Sigurimit të Organizatës së Kombeve të Bashkuara “Për gruan, Paqen dhe Sigurinë” (Rezoluta 1325), si Vendet e Ulëta dhe Suedia, përmes zyrave të përfaqësisë së tyre diplomatike në Shqipëri, si dhe organizatat ndërkombëtare si Organizata e Kombeve të Bashkuara përmes “Fondi për Barazinë Gjinore, *UN Women*” (*UNWOMEN*) në Tiranë, Prezenca e Organizatës për Siguri e Bashkëpunim në Evropë në Shqipëri (OSBE) dhe Delegacioni i Bashkimit Evropian në Shqipëri, me synimin e reflektimit të universalitetit të Rezolutës 1325. Mbështetja më thelbësore është dhënë përmes projektit “Rezoluta 1325” financuar nga Ambasada e Mbretërisë së Vendeve të Ulëta dhe “Fondi për Barazinë Gjinore, UN Women” dhe zbatuar nga Shoqata e Grave me Probleme Sociale”, dhe “Rrjeti për Fuqizimin e Gruas Shqiptare, AËEN”. “Koalicioni për Rezolutën 1325” krijuar nga organizata të shoqërisë civile (OSHC) ka qenë kontribues në procesin e hartimit të këtij Plani Veprimi.

I. HYRJE

Shqipëria ka realizuar një progres të konsiderueshëm në përshtatjen e politikave të vlefshme për fuqizimin e grave dhe arritjen e barazisë gjinore në vend, duke qenë në përputhje me detyrimet që rrjedhin edhe nga aktet rajonale dhe ndërkombëtare për këtë çështje. Po aq, Shqipëria është e angazhuar për arritjen e paqes dhe të stabilitetit në botë dhe zbatimin e detyrimeve të Kombeve të Bashkuara apo organizmave të tjerë rajonalë lidhur me paqen dhe stabilitetin, sa me pjesëmarrjen aktive në të tilla angazhime ndërkombëtare apo rajonale, si dhe përfshirjen e këtyre angazhimeve në mënyrë të integruar në politikat e brendshme të vendit.

Duke njohur rëndësinë e rolit të grave në përfundimin e sigurisë dhe parandalimin e konflikteve, një ndër angazhimet ndërkombëtare që integron fuqizimin e grave në ruajtjen e paqes dhe sigurisë, është miratimi në vitin 2000 nga Organizata e Kombeve të Bashkuara, posaçërisht Këshilli i Sigurimit, i Rezolutës 1325 “Për gratë, paqen dhe sigurinë” (Rezoluta 1325 e KSOKB-së), e cila vë në plan të parë një agjendë për gratë, paqen e sigurinë në botë (agjenda GPS).

Në kuadër të promovimit të qeverisjes së përgjegjshme gjinore dhe rritjes së pjesëmarrjes së grave në jetën politike dhe publike, si një kusht për zhvillimin e qëndrueshëm dhe qeverisjes së mirë, Shqipëria ka ndërmarrë hapa të shumtë në drejtim të përfundimit të politikave për barazinë gjinore, me qëllim kontributin në shoqëri

të vlerave konkrete të të gjithë anëtarëve të shoqërisë dhe krijimin në vend të një shoqërie që vlerëson barazimin gjinore si një parakusht për zhvillimin e qëndrueshëm dhe që synon drejt zero tolerancës kundër dhunës në baza gjinore dhe dhunës në familje¹.

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, dokumenti bazë që mbron liritë dhe të drejtat themelore, sanksionon parimin e barazisë si themelor dhe si kusht të domosdoshëm për mbarëvajtjen e të gjithë veprimtarisë në vend. Bazuar në të, një sërë ligjesh që adresojnë çështje me bazë gjinore janë miratuar në vijimësi, si ligji për masa ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare në vitin 2006, ligji për barazimin gjinore në vitin 2008, ligji për mbrojtjen kundër diskriminimit në vitin 2010 etj. Ndër dokumentet politike që adresojnë dhe vendosin masa konkrete për çështjet gjinore, Republika e Shqipërisë miratoi strategjinë e 3-të Kombëtare “Për Barazimin Gjinore dhe të Planit të Veprimit 2016–2020” në vitin 2016, shtyllat kryesore të së cilës përfshijnë:

- Barazia gjinore, kusht për një shoqëri të drejtë, të qëndrueshme e socio-ekonomikisht të zhvilluar,
- Ndjeshmëri dhe trajtim i barabartë ndaj nevojave të veçanta të të dyja gjinive,
- Njohja, vlerësimi dhe respektimi i diversitetit,
- Tolerancë zero kundrejt dhunës ndaj grave e dhunës në familje,
- Koordinimi dhe bashkëpunimi ndër-institucional.

Pavarësisht këtyre shtyllave themelore, përfshirja gjinore dhe adresimi i çështjeve me bazë gjinore në fushën e sigurisë ende nevojitet të adresohet. Direktiva e ministrit të Mbrojtjes dhe udhëzimet e shefit të Shtabit të Përgjithshëm për veprimtarinë e FA-së për vitin 2017 adresojnë për herë të parë edhe çështjet e barazisë gjinore, duke parashtruar synimin që personeli ushtarak profesionist femër në Forcat e Armatosura të përbëjë deri 15% të numrit të përgjithshëm të tyre, si dhe për çdo strukturë veç e veç, në funksion të misioneve dhe detyrave sipas niveleve operacionale të kërkuara. Realiteti tregon për një ndërgjegjësim të pjesëmarrjes së grave në jetën politikëbërëse, por ende ka shumë për të arritur. Shqipëria, pas zgjedhjeve të përgjithshme të 2017-ës pati 27.86% të deputeteve femra në Kuvend, duke u renditur në vendin e 54 nga 193 vende në dhjetor 2017,² ndërsa, aktualisht, përqindja rezulton të jetë 29.3% me 41 deputete femra. Në vitin 2017 u rrit numri i ambasadoreve femra në 26% dhe konsulle të përgjithshme femra në 33%, duke arritur nivelin më të lartë që ka pasur shërbimi i jashtëm.³ Kjo rritje duhet ruajtur e përforcuar më tej. Gratë ende janë pak pjesëmarrëse e kontribuese në fushën e sigurisë. Përqindja e grave në Policinë e Shtetit në janar 2018 rezulton të jetë 14.2%, nga të cilat 9.7% janë punonjëse policie, ndërsa në pozicione drejtuese: drejtues madhor 0%, drejtues i lartë 20%, drejtues i parë 0%, drejtues 8%.⁴ Po ashtu, edhe pse numri femrave në Forcat e Armatosura u shtua me 14 gjatë vitit 2017 krahasuar me 2016, femrat personeli ushtarak ende zënë gjithsej rreth 10% të forcave të Armatosura. Gjatë vitit 2017 femrat në pozicione pune në përfaqësitë ushtarake jashtë vendit zënë 16% të totalit, me vetëm 1 femër oficer nga 6 që shërbenin në këtë pozicion gjatë 2016. Në vitin 2017 kanë marrë pjesë në misione/operacione jashtë vendit vetëm 4.4% femra.⁵

Konsideruar sa më lart, pavarësisht masave konkrete dhe zbatimit të politikave konkrete me bazë gjinore, miratimi i një plani veprimi në kuadër të Rezolutës 1325 të KSOKB-së, bazuar në një fotografim të situatës aktuale në Shqipëri dhe identifikim të problematikave që has vendi ynë në zbatimin e plotë të rekomandimeve në kuadër të Rezolutës 1325, është i nevojshëm, duke synuar që ky plan të rishikohet në vijimësi. Qëllimi i këtij Planit është garantimi i politikave të zgjuara të përfshirjes së grave në fushën e sigurisë, të veprimtarisë së jetës që kanë të bëjnë me paqen dhe sigurinë dhe adresimit të çështjeve me të cilat përballen ato në kësi situatash apo pas tyre. Po aq, ky Plan Veprimi synon të mundësojë një zbatimin edhe më të mirë të Rezolutës 1325 në përputhje me angazhimet ndërkombëtare të Republikës së Shqipërisë.

Plani Ndërinstitucional i Veprimit (Plani i Veprimit) është një angazhim i institucioneve qendrore të larta politikëbërëse në vend që veprojnë në fushën e sigurisë dhe të ruajtjes së paqes, çështjeve gjinore, si dhe që adresojnë angazhimet ndërkombëtare të vendit. Ky Plan Veprimi është angazhim i Ministrisë së Mbrojtjes, Ministrisë së Punëve të Brendshme, Ministrisë së Shëndetit dhe Çështjeve Sociale, si dhe i Ministrisë për Evropën dhe Punët e Jashtme. Ky plan ka një kohështrirje dyvjeçare, 2018–2020. Plani i Veprimit reflekton situatën aktuale dhe masat në zbatim të saj, si dhe pasqyron nisjen e aktiviteteve të reja për nxitjen dhe fuqizimin e rolit të grave në sektorin e sigurisë në Shqipëri, por edhe angazhimin e vendit në këtë sektor ndërkombëtarisht.

¹ Vizioni i Strategjisë Kombëtare për barazimin gjinore dhe të planit të veprimit 2016–2020, miratuar në vitin 2016, miratuar me vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 733, datë 20.10.2016.

² Klasifikimi botëror i “Gratë në parlamentet kombëtare” realizuar nga *Inter-Parliamentary Union*, një organizatë ndërkombëtare e përbërë nga parlamentet kombëtare, bazuar në informacionet e parlamenteve kombëtare në dhjetor 2017. Shih në: <http://archive.ipu.org/wmn-e/classif.htm>

³ Informacion zyrtar i marrë nga Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme, në janar 2018.

⁴ Informacion zyrtar i marrë nga Ministria e Brendshme, në janar 2018.

⁵ Informacion zyrtar i marrë nga Ministria e Mbrojtjes, në janar 2018

Plani i Veprimit u mbështet në të gjitha fazat përgatitore deri në finalizimin e tij nga partnerët ndërkombëtarë, si dhe përfaqësues të shoqërisë civile në vend.

Ky Plan Veprimi synon të jetë një bazë kuptimplotë për hartimin e një Plani Kombëtar Veprimi, në respektim të plotë të kërkesës sipas Rezolutës 1325 të KSOKB-së.

II. REZOLUTA 1325 DHE REZOLUTAT MBËSHTETËSE TË SAJ

Duke pranuar natyrën e ndryshueshme të konflikteve të përkohshme, të cilat prekin më shumë popullsinë civile se sa forcat ushtarake të përfshira në luftime, më 31 tetor 2000, Këshilli i Sigurimit i Organizatës së Kombeve të Bashkuara miratoi unanimisht Rezolutën 1325 “Për gratë, paqen dhe sigurinë”. Kjo Rezolutë shënoi një moment vendimtar në promovimin dhe mbrojtjen e të drejtave të grave në përgjithësi, përfshirë rolin e grave dhe përgjegjësitë e tyre zyrtarisht në agjendën ndërkombëtare të sigurisë, si dhe ndryshoi konceptin e sigurisë në mbarë botën. Rezoluta 1325 thekson rëndësinë e pjesëmarrjes së barabartë dhe të plotë të grave si agjente aktive në parandalimin dhe zgjidhjen e konflikteve, negociatat e paqes, ndërtimin e paqes, paqeruajtjen, përgjigjen humanitare dhe në rindërtimin pas konfliktit.

Rezoluta 1325 e KSOKB-së është dokumenti i parë zyrtar i miratuar nga KSOKB për t’u vënë në jetë nga të gjitha vendet anëtare. Ajo u bën thirrje shteteve anëtare të OKB-së dhe kërkon atyre të marrin masa, për:

- rritjen e përfaqësimit të grave në të gjitha nivelet vendimmarrëse në institucionet dhe mekanizmat kombëtarë, rajonalë dhe ndërkombëtarë për parandalimin, menaxhimin dhe zgjidhjen e konflikteve;
- nxitjen e zjerimit të rolit dhe kontributit të grave në operacione paqeruajtëse;
- përfshirjen e perspektivës gjinore në politikat kombëtare për mbrojtjen dhe sigurinë;
- trajnimin e njësive kombëtare të sigurisë dhe të mbrojtjes për të drejtat dhe nevojat e veçanta të grave;
- të kuptuar rëndësinë e përfshirjes së grave në hartimin dhe zbatimin e të gjitha politikave të sigurisë dhe mbrojtjes, në të gjitha masat paqeruajtëse, si edhe përfshirjen e të gjitha këtyre çështjeve në programet kombëtare të trajnimit për personelin ushtarak dhe atë policor;
- marrjen e masave të posaçme për të mbrojtur gratë dhe vajzat nga dhuna me bazë gjinore, sidomos nga përdhunimi dhe nga format e tjera të shfrytëzimit seksual, duke rritur shkallën e ndëshkimit dhe duke ndjekur penalisht të gjithë ata që janë përgjegjës për krimet ndaj grave;
- mbajtjen në konsideratë të nevojave të posaçme të grave dhe vajzave, si edhe efektet e mundshme mbi popullatën civile, gjatë hartimit të politikave në fushën e paqes, sigurisë dhe mbrojtjes.

Me qëllim përshpejtimin e vënies në zbatim të Rezolutës 1325, gjatë 17 viteve të fundit, Këshilli i Sigurimit i OKB-së, ka miratuar një varg rezolutash simotra për gratë, paqen dhe sigurinë, përkatësisht:

1. Rezoluta 1820 (2008), “Dhuna seksuale në situata konflikti dhe postkonflikt” ku theksohet parandalimi dhe përgjigjja ndaj dhunës seksuale në situatat e konfliktit të armatosur dhe në fazën e paskonfliktit.

2. Rezoluta 1888 (2009), “Mbrojtja e grave dhe fëmijëve nga dhuna seksuale në konfliktet e armatosura”, e cila përforcon Rezolutën 1820, edhe duke caktuar një përfaqësues special të OKB-së dhe një grup ekspertësh për promovimin e ndalimit të përdhunimeve gjatë konflikteve të armatosura.

3. Rezoluta 1889 (2009), “Mbrojtja e grave dhe vajzave nga dhuna seksuale në situata postkonflikt”, ku theksohet rëndësia e pasjes së një tërësie treguesish të matshëm, burimeve financiare, monitorimit dhe raportimit periodik lidhur me zbatimin e Rezolutës 1325.

4. Rezoluta 1960 (2010) e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara në lidhje me gratë, paqen dhe sigurinë, siguron një sistem llogaridhënës për ndalimin e dhunës seksuale në konflikt, duke përcaktuar një sistem për mbledhjen strategjike, të koordinuar dhe në kohë të të dhënave për dhunën seksuale në situata konflikti, si dhe që shtetet anëtare të OKB-së të miratojnë angazhime konkrete për këtë.

5. Rezoluta 2106 (2013) e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara për gratë, paqen dhe sigurinë (RKSKB 2106), konkretizon më tej kërkesat për angazhime ndaj të gjitha strukturave të Kombeve të Bashkuara dhe shteteve anëtare.

6. Rezoluta 2122 (2013) e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara për gratë, paqen dhe sigurinë kërkon shprehimisht rritjen e kapaciteteve teknike të grave për misionet paqeruajtëse dhe ekipet e ndërmjetësimit, të informimit të tyre për situata të tilla, si dhe angazhime të shteteve për të përfshirë gratë drejtpërdrejt në bisedimet e paqes, si dhe adreson specifikisht çështjen e abuzimeve seksuale dhe shëndetit riprodhues.

7. Rezoluta 2242 (2015) e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara për gratë, paqen dhe sigurinë (RKSKB 2242), adresoi çështje të sigurisë në një kontest edhe më të gjerë, përfshirë edhe problematikat e lidhura me mjedisin, pandemitë shëndetësore, zhvendosjet masive të njerëzve, ekstremizmin e dhunshëm, si dhe rivendosi në vëmendje nevojën e përfshirjes së grave në pozicione të larta drejtuese, bisedime paqe, forcimin e kapacitetit të tyre në lidhje me sigurinë, por edhe pamjaftueshmërinë e mbështetjes financiare të organizatave të grave.

8. Rezoluta 2331 (2016) e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara për gratë, paqen dhe sigurinë

(RKS KB 2331), duke risjellë në vëmendje angazhimet e mëparshme në kuadër të agjendës GPS, e vuri theksin te trafikimi i qenieve njerëzore dhe si ky trafikim ushqen pasigurinë.

OKB-ja, NATO-ja dhe OSBE-ja, si dhe BE-ja kanë njohur rolin e rëndësishëm që luajnë gratë në zgjidhjen e konflikteve. Vëmendje e veçantë në rezolutat e mësipërme i kushtohet përfshirjes së perspektivës gjinore në të gjitha fazat e planifikimit të operacioneve dhe në proceset e menaxhimit të krizave, çka pasqyrohet në një sërë dokumentesh zyrtare, të miratuara nga OKB-ja, NATO-ja, OSBE-ja dhe BE-ja. Të gjithë këta organizma vlerësojnë pjesëmarrjen e grave në të gjitha fazat e operacioneve dhe misioneve të ndërmarrë prej tyre për ruajtjen dhe garantimin e paqes dhe sigurisë në botë. Duke pasur këtë në konsideratë, këto organizata ndërkombëtare promovojnë dhe mbështesin parimet e Rezolutës 1325 të KSOKB-së dhe rezolutave të tjera të lidhura me të.

BE-ja ka kërkuar vazhdimisht zbatimin e plotë të agjendës për gratë, paqen e sigurinë të përcaktuar në Rezolutën 1325 dhe rezolutat simotra, veçanërisht nevojën për të luftuar dhunën kundër grave në situata konflikti dhe promovimin e pjesëmarrjes së grave në ndërtimin e paqes. Në vitin 2008 Këshilli i Bashkimit Evropian miratoi “Qasjen gjithëpërfshirëse të BE-së mbi RKSOKB-në 1325 dhe 1820 mbi gratë, paqen dhe sigurinë”, që mbulon të gjithë spektrin e instrumenteve të veprimit të jashtëm të BE gjatë gjithë konfliktit vazhdimësi, nga parandalimi i konfliktit në menaxhimin e krizave, ndërtimin e paqes, rindërtimin dhe bashkëpunimin zhvillimor dhe në vitin 2010 miratoi një grup prej 17 treguesish për matjen e arritjeve të vetë BE-së në këtë drejtim.

Shqipëria, si anëtare e NATO-s dhe OSBE-së, nevojitet të ndërmarrë masa për të përmbushur angazhimet nën këto anëtarësime. Gjithashtu, integrimi në BE i vendit është një nga proceset më të rëndësishme për vendin, prandaj qëndrimet dhe angazhimet e BE-së janë, gjithashtu, një referencë me rëndësi edhe për Shqipërinë. Si pjesë e angazhimeve të tilla, në vitin 2017 Republika e Shqipërisë u bë pjesë e Rrjetit të Mesdheut të Grave Ndërmjetëse. Ky rrjet është një iniciativë që synon rritjen e pjesëmarrjes së grave në përpjekjet paqeruajtëse, si dhe caktimin grave ndërmjetësuese nga secili vend, duke pasur në konsideratë se qëndrueshmëria në Mesdhe është parakusht për sigurinë njerëzore në të gjithë rajonin dhe se gratë mund të sjellin njohuri strategjike dhe të kontribuojnë në zgjidhjen e konflikteve dhe qëndrueshmërinë. Kështu, Shqipëria theksoi angazhimin e saj në veprimtari që synojnë zbatimin më të mirë të Rezolutës 1325 dhe të tjerave mbështetëse të saj.

III. METODOLOGJIA

Plani i Veprimit është hartuar përmes një procesi konsultimi ku kanë marrë pjesë përfaqësues të institucioneve shtetërore, organizatave të shoqërisë civile dhe partnerëve ndërkombëtarë.

Metodologjia për hartimin e Planit të Veprimit konsistoi në:

- *Vlerësim pararendës të situatës* së adresimit të *agjendës gruaja dhe pagja e siguria* në vendin tonë;
- *Seminare ndërgjegjësuese* me institucione të ndryshme, përfshirë edhe ato të linjës dhe përfaqësues të shoqërisë civile, si dhe organizata ndërkombëtare;
- *Trajnime* me institucione të ndryshme, përfshirë edhe ato të linjës dhe përfaqësues të shoqërisë civile, si dhe organizata ndërkombëtare;
- *Takime dhe veprimtari* të ndryshme me organizma të shoqërisë civile, si dhe me “Koalicionin ‘Rezoluta 1325’” krijuar nga vetë shoqëria civile;
- *Takime jozyrtare koordinuese* në nivel teknik dhe politik, me qëllim hartimin e një plani kombëtar veprimi për zbatimin e Rezolutës 1325. Në këto takime kanë marrë pjesë përfaqësues nga Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme, Ministria e Brendshme, Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Policia e Shtetit, prezenca e OSBE-së në Shqipëri, delegacioni i BE-së, UN Women, Shoqata e Grave me Probleme Sociale edhe si anëtare e “Koalicionit për Rezolutën 1325”, AËEN - Rrjeti i Fuqizimit të Gruas në Shqipëri, si dhe Ambasada e Vendeve të Ulëta në Republikën e Shqipërisë;
- *grup pune* me përfaqësues nga institucionet hartuese të këtij Plani Veprimi në bashkëpunim me përfaqësues të shoqërisë civile.

Rezultati i kësaj pune dhe kryesisht i angazhimit të grupit të punës me përfaqësues të institucioneve hartuese të Planit të Veprimit ishte rënia dakord për fillimin e hartimit të një projektplani kombëtar veprimi, me qëllim zbatimin e Rezolutës 1325.

Plani i Veprimit synon arritjen e një shoqërie shqiptare ku *gratë kanë një rol të përforcuar dhe janë pjesëmarrëse aktive në ruajtjen e paqes, parandalimin dhe zgjidhjen e konflikteve*, sikurse dhe një shoqëri kontribuuese në nivel ndërkombëtar në garantimin e të drejtave të grave të përfshira në situata konfliktuale. Plani i Veprimit përshkruan konkretisht objektivat, institucionet përgjegjëse, tregues të matjes dhe afatet e zbatimit, si dhe përfshin listën e aktiviteteve. Objektivat kryesorë janë të lidhur ngushtësisht me përmirësimin e dokumenteve të politikave dhe rritjen e ndërgjegjësimit për Rezolutën 1325, rritjen e pjesëmarrjes së grave në fushën e sigurisë brenda e jashtë vendit, krijimin e një kuadri rregullator dhe kapaciteteve që mundësojnë një mbrojtje

dhe rehabilitim më të mirë të grave në fushën e paqes dhe sigurisë, si dhe marrjen e masave për një monitorim dhe raportim më të mirë të Rezolutës 1325.

IV. VIZIONI DHE MISIONI

Vizioni: një shoqëri shqiptare ku gratë kanë një rol të përforcuar dhe janë pjesëmarrëse aktive në ruajtjen e paqes, parandalimin dhe zgjidhjen e konflikteve, si dhe një shoqëri me kontribut të qëndrueshëm në nivel ndërkombëtar në garantimin e të drejtave të grave të përfshira në situata konfliktuale.

Misioni: rritja e përfaqësimit dhe e angazhimit të grave në sektorin e sigurisë, duke reduktuar stereotipat gjinorë lidhur me përfshirjen e grave në proceset dhe pozitat vendimmarrëse në fushën e sigurisë dhe përforcimi i kontributit të vendit në një politikë ndërkombëtare garantuese të të drejtave të grave e vajzave të përfshira në situata konfliktuale dhe postkonfliktuale.

V. OBJEKTIVAT E POLITIKËS

Ky Plan Ndërinstitucional Veprimi bazohet në aktet ndërkombëtare të miratuara me qëllim arritjen e barazisë gjinore dhe pjesëmarrjen e gruas në jetën publike e politike, të ratifikuara edhe nga Republika e Shqipërisë, përfshirë: Konventën për Eliminimin e të Gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Grave (CEDAË), 1979, Deklaratën e Pekinit dhe Platforma për Veprim e miratuar në Konferencën e Katërt Botërore mbi Gratë, 1995; Objektivat e Zhvillimit të Mijëvjeçarit të Kombeve të Bashkuara, 2010 dhe Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm të Kombeve të Bashkuara, 2015, të cilët theksojnë qartë se paqja dhe stabiliteti janë parakusht për zhvillimin dhe prosperitetin. Gjithashtu, Plani i Veprimit bazohet në dokumentet e politikave në vend që nxisin barazinë gjinore dhe përfshirjen e grave në jetën politike e publike në vend, ndër të tjera edhe në sektorin e sigurisë, si:

- Strategjia Kombëtare për Barazinë Gjinore dhe Plani i Veprimit 2016–2020;
- Strategjia e Menaxhimit të Burimeve Njerëzore në FA 2015–2019;
- Strategjia e Rendit Publik 2015–2020,

të cilat adresojnë, ndër të tjera, edhe detyrimet që duhet të përmbushin vendet anëtare të OKB-së për zbatimin e Rezolutës 1325.

Objektivi kryesor i këtij Plani Veprimi është zbatimi dhe monitorimi i Rezolutës 1325 përmes promovimit të saj në çdo nivel: vendor, përmes parandalimit të çdo situatë krize, si dhe forcimit të ndërgjegjësimit gjinor të popullatës; kombëtar, si pjesë e programit të qeverisë; si dhe ndërkombëtar, përmes përfshirjes aktive të vendit në aktivitetet ndërkombëtare. Ky Plan Veprimi synon konsolidimin e arritjeve ekzistuese dhe vënien në zbatim të masave me objektiv të qartë dhe konkret përmirësimit të barazisë gjinore dhe fuqizimit të pozicionit të grave në sektorin e sigurimit dhe rritjen e rolit të tyre për paqen dhe sigurimin, si në Shqipëri ashtu edhe jashtë saj.

Objektivat kryesorë janë të lidhur ngushtësisht me:

- Përmirësimin e dokumenteve të politikave dhe rritjen e ndërgjegjësimit për Rezolutën 1325;
- Rritjen e pjesëmarrjes së grave në fushën e sigurisë brenda e jashtë vendit;
- Krijimin e një kuadri rregullator dhe kapacitete që mundësojnë një mbrojtje dhe rehabilitim më të mirë të grave në fushën e paqes dhe sigurisë;

- Marrjen e masave për një monitorim dhe raportim më të mirë të Rezolutës 1325.

Masat që vendi synon të realizojë përmes këtij Plani Veprimi përfshijnë:

- Inkurajimin e këmbimit të eksperiencës në nivele të ndryshme rajonale, kombëtare, dhe ndërkombëtare;
- Bashkëpunimin me shoqërinë civile për zbatimin e Rezolutës 1325;
- Adresimin me aktivitetet të përbashkëta për rritjen e ndërgjegjësimit të rolit të gruas në ruajtjen e paqes dhe adresimin e situatave postkonflikt: debate publike, fushata, tryeza të rumbullakëta dhe forma të tjera të informimit publik;
- Rritjen e përfshirjes dhe e rolit të gruas në politikat e sigurisë dhe pjesëmarrjen e eksperteve gra në aktivitetet politike në sigurinë paqeruajtëse, bashkëpunimin rajonal në misionet paqeruajtëse etj., si dhe forcimin e kapaciteteve në këtë drejtim;
- Krijimin e një sistemi raportimi të zbatimit të Planit, si dhe fillimin e punës për hartimin e Planit Kombëtar të Veprimit për Zbatimin e Rezolutës 1325;
- Nxitjen e interesit të përgjithshëm për Rezolutën 1325.

Fusha e politikës 1. Përmirësimi i dokumenteve të politikave dhe rritja e ndërgjegjësimit për agjendën GPS

Objektivi 1.1 Forcimi i perspektivës gjinore përmes rregullave vendëse të funksionimit në fushën e sigurisë dhe të mbrojtjes, dhe të pjesëmarrjes në aktivitetet kombëtare dhe ndërkombëtare për zbatimin e Rezolutës 1325

Masat:

1. Rishikimi i rregullave të brendshme ekzistuese në fushën e sigurisë dhe të mbrojtjes lidhur me zbatimin

e perspektivës gjinore, në përputhje me zbatimin e Rezolutës 1325

- Institucionet: MB-ja dhe MM-ja;

- Afati: 2018–2020.

2. Integrimi i perspektivës gjinore në aktivitetet ndërkombëtare të vendit dhe raportimi i pjesëmarrjes në këto aktivitete edhe në këndvështrim gjinor

- Institucionet: MEPJ-ja (institucion udhëheqës), MB-ja, MM-ja, MSHMS-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325;

- Afati: 2018–2020.

3. Fushata ndërgjegjësimi për njohjen me të drejtat e grave dhe legjislacionin për barazinë gjinore, dhunën, paqen dhe sigurinë

- Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja, MSHMS-ja, MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325;

- Afati: 2018–2020.

4. Përfaqësimi i punonjëseve të policisë në konferenca/punëtori, si dhe në Konferencën e 7-tëvjetore të Grave në Polici, si dhe në Konferencën Vjetore të Shoqatës Ndërkombëtare të Grave Police

- Institucionet: MB-ja;

- Afati: 2018–2020.

5. Përfaqësimi i ushtarakeve femra në strukturat e FA-së dhe operacionet paqeruajtëse jashtë vendit, respektivisht në konferenca dhe seminare

- Institucionet: MM-ja;

- Afati: 2018–2020.

Objektivi 1.2 Integrimi i perspektivës gjinore në programet e edukimit për zbatimin e Rezolutës 1325

Masat:

1. Inkurajimi i pjesëmarrjes së grave në të gjitha format e edukimit lidhur me Rezolutën 1325

- Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja, MSHMS-ja, MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325;

- Afati: 2018–2020.

2. Trajnime, në bashkëpunim me organizatat jofitimprurëse me fokus te çështjet gjinore në operacionet ushtarake, trajtimin e situatave postkonfliktuale, dhunën kundër grave e vajzave, identifikimin e nevojave të veçanta vendore etj.

- Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325 - Operation 1325, AËEN dhe AËSP;

- Afati: 2018–2020.

3. Trajnime për ndihmën humanitare, trafikimin etj.

- Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja dhe MM-ja;

- Afati: 2018–2019.

4. Studim, në bashkëpunim me ICITAP-in dhe Fakultetin e Shkencave Sociale, UT-në në lidhje me krimet seksuale në vend, me fokus ndërgjegjësimin e komunitetit për raportimin e këtyre rasteve

- Institucionet: MB-ja, ICITAP-i, OSHC-ja e Fakulteti i Shkencave Sociale, UT-ja;

- Afati: 2018–2020.

5. Rishikimi i kurrikulave të Akademisë së Forcave të Armatosura, Shkollës Bazë së Policisë dhe trajnime afatshkurtra të Akademisë së Sigurisë dhe përfshirja e elementëve gjinorë dhe agjendës GPS në to

- Institucionet: MB-ja, MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325;

- Afati: 2018–2020.

6. Fuqizimi i kapaciteteve profesionale të Policisë së Shtetit për perspektivën gjinore në policim dhe me fokus te ngacmimet seksuale

- Institucionet: MB-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325, mbështetur nga OSCE-ja /ODIHR-i;

- Afati: 2018–2020.

7. Fuqizimi i kapaciteteve profesionale të punonjësve të policisë në hetimin e krimeve seksuale

- Institucionet: MB-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325, mbështetur nga OSCE-ja /ODIHR-i;

- Afati: 2018–2020.

8. Fuqizimi i kapaciteteve profesionale të punonjësve të policisë për hetimin e krimeve të ndodhura ndaj personave për shkak të orientimit seksual (krimet e urrejtjes)

- Institucionet: MB-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325

- Afati: 2018–2020

Objektivi 1.3 Rritja e ndërgjegjësimit për Rezolutën 1325 dhe zbatimin e saj

Masat:

1. Aktivitete ndërgjegjësuese me gratë parlamentare për njohjen e Rezolutës 1325 dhe rritjen e numrit të grave në strukturat e përhershme parlamentare që adresojnë politikën e sigurisë
  - Institucionet: Kuvendi dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325;
  - Afati: 2018–2020.
2. Aktivitete ndërgjegjësuese me njësi të vetëqeverisjes vendore për njohjen e Rezolutës 1325 dhe zbatimin e saj edhe në nivel vendor
  - Institucionet: njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325/koalicioni për Rezolutën 1325, AËSP, AËEN, Operation 1325;
  - Afati: 2018–2020.
3. Aktivitete ndërgjegjësuese me median për njohjen e Rezolutës 1325 dhe zbatimin e saj
  - Institucionet: operatorë të medias dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325/Koalicioni për Rezolutën 1325, AËSP, AËEN, Operation 1325;
  - Afati: 2018–2020.
4. Realizimi i projekteve të posaçme, me qëllim edukimin e komunitete vendore, grave në profesione të ndryshme, të shoqërisë civile, lidhur me rolin e grave në mbrojtjen e të drejtave të tyre pas situatave të konflikteve, si dhe njohjen e eksperiencave të rehabilitimit pas situatave të konflikteve apo luftërave për pavarësi nga vende të tjera
  - Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja, MSHMS-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325;
  - Afati: 2018–2020.
5. Takime ndërgjegjësuese mbi rëndësinë e përfaqësjes gjinore të koordinatorëve të transparencës në njësitë e vetëqeverisjes vendore
  - Institucionet: MSHMS-ja, ministri të tjera të linjës, NJVQV-të, OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325 dhe donatorët;
  - Afati: 2018–2020.
6. Takime ndërgjegjësuese të administratoreve lokale mbi integrimin gjinor
  - Institucionet: NJVQV-ja, MSHMS-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325
  - Afati: 2018–2020
7. Fushata ndërgjegjësimi për njohjen me të drejtat e grave dhe legjislacionin për barazinë gjinore, dhunën, paqen dhe sigurinë
  - Institucionet: MSHMS-ja, si dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325;
  - Afati: 2018–2020.
8. Fushata ndërgjegjësimi kombëtare në mbështetje të fushatave ndërkombëtare
  - Institucionet: MSHMS-ja, MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325;
  - Afati: 2018–2020.

Fusha e politikës 2. Pjesëmarrja

Objektivi 2.1 Përfshirja e balancës gjinore në aktivitetet e sektorit të sigurisë

Masat:

1. Promovimi/emërimi i punonjësve të policisë dhe Forcave të Armatosura në role drejtuese dhe fuqizimi i kapaciteteve të tyre si drejtuese në Polici dhe Forca të Armatosura
  - Institucionet: MB-ja, MEPJ-ja dhe MM-ja;
  - Afati: 2018–2020.
2. Rritja e numrit të grave, si gjinia e nënpërfaqësuar, në sistemin e karrierës të sektorit të sigurisë, në përputhje me legjislacionin në fuqi
  - Institucionet: MB-ja, MEPJ-ja dhe MM-ja;
  - Afati: 2018–2020.
3. Promovimi i karrierës/ritjes në gradë të punonjësve gra të policisë që shërbejnë në struktura të ndryshme, përfshirë strukturat e hetimit të krimit
  - Institucionet: MB-ja;
  - Afati: 2018–2020.
4. Rritja e numrit të punonjësve gra në strukturat operationale të hetimit të krimit
  - Institucionet: MB-ja;
  - Afati: 2018–2020.
5. Rritja e pjesëmarrjes së femrave në Forcat e Armatosura në misionet paqeruajtëse jashtë vendit
  - Institucionet: MM-ja;
  - Afati: 2018–2020.

Objektivi 2.2 Rritja e përfaqësimit të grave në aktivitete vendimmarrëse dhe procese që lidhen në

sigurinë dhe ruajtjen e paqes

Masat:

1. Rritja e numrit të grave si atashe ushtarake në përfaqësitë diplomatike dhe ambasadat e Republikës së Shqipërisë dhe në organizatat ndërkombëtare, që adresojnë çështje të sigurisë ndërkombëtare

- Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja dhe MM-ja;

- Afati: 2018–2020.

2. Rritja e numrit të grave të nivelit të lartë diplomatik si ambasadore në misionet e përhershme dhe ambasadat e RSH-së dhe organizatat ndërkombëtare që adresojnë çështje të sigurisë ndërkombëtare

- Institucionet: MEPJ-ja;

- Afati: 2018–2020.

3. Emërimi apo caktimi i grave në pozicione drejtuese në organizatat ndërkombëtare që adresojnë çështje të sigurisë

- Institucionet: MEPJ-ja dhe MM-ja;

- Afati: 2018–2020.

4. Rritja e numrit të grave në nivele vendimmarrëse në mekanizmat për parandalimin, menaxhimin dhe zgjidhjen e konflikteve në nivel vendor, rajonal dhe qendror.

- Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325;

- Afati: 2018–2020.

Fusha e politikës 3. Mbrojtja dhe rehabilitimi

Objektivi 3.1 Promovimi i mbrojtjes së grave dhe vajzave viktime të dhunës me bazë gjinore lidhur kjo me situatat e konflikteve të armatosura dhe postkonflikte të tilla në vende të tjera

Masat:

1. Rishikimi i rregullave të brendshme për të përfshirë masa disiplinore për ushtruesit e dhunës me bazë gjinore mes personelit paqeruajtës

- Institucionet: MM-ja, MEPJ-ja;

- Afati: 2018–2020.

2. Rritja e ndërgjegjësimit për zero tolerancë ndaj shfrytëzimit seksual

- Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja dhe MSHMS-ja;

- Afati: 2018–2020.

Objektivi 3.2 Zbatimi i mbrojtjes së grave dhe vajzave shqiptare viktime të luftës dhe me qëllim rehabilitimin pas konflikteve

Masat:

1. Mbledhja dhe analizimi i informacioneve për gratë dhe vajzat në luftë dhe i ndikimit të luftës dhe të situatave konfliktuale të gratë dhe vajzat në RSH

- Institucionet: MB-ja dhe MM-ja;

- Afati: 2018–2020.

2. Rritja e ndërgjegjësimit për minat, bombat, eksplozivët e tjerë të mbetura pas situatave konfliktuale

- Institucionet: MB-ja dhe MM-ja;

- Afati: 2018–2020.

3. Rritja e ndërgjegjësimit të grave e vajzave për mbledhjen e armëve të shpërndara në kundërshtim me ligjin në popullatë dhe fushata për mbledhjen e tyre

- Institucionet: MB-ja dhe MM-ja;

- Afati: 2018–2020.

Fusha e politikës 4. Zbatimi dhe monitorimi i Rezolutës 1325

Objektivi 4.1 Përmirësimi i bashkëpunimit për zbatimin dhe monitorimin e Rezolutës 1325 (dhe të tjerave të lidhura me të)

Masat:

1. Inkurajimi i këmbimit të eksperiencës në nivel kombëtar lidhur me zbatimin e rezolutës 1325 dhe të tjerave të lidhura me të, përmes organizimit të konferencave apo aktiviteteve të tjera

- Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325;

- Afati: 2018–2020.

2. Inkurajimi i këmbimit të eksperiencës në nivel ndërkombëtar e rajonal lidhur me zbatimin e Rezolutës 1325 (dhe të tjerave të lidhura me të)

- Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325/ AËSP, AËEN, Operation 1325;

- Afati: 2018–2020.

3. Përfshirja e elementeve të agjendës GPS në raportimet rajonale dhe ndërkombëtare të vendit

- Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja, MSHMS-ja dhe MM-ja;
- Afati: 2018–2020.

4. Hartimi i raporteve të monitorimit nga organizata të shoqërisë civile që mbështesin Rezolutën 1325, me qëllim zbatimin sa më të mirë të saj

- Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325/ koalicioni për Rezolutën 1325;
- Afati: 2018–2020.

Objektivi 4.2 Mbështetja e zbatimit të plotë të Rezolutës 1325 (dhe të tjerave të lidhura me të)

Masat:

1. Ngritja e grupit të punës për rishikimin e planit aktual dhe hartimin e Planit Kombëtar për zbatimin e Rezolutës 1325

- Institucionet: MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja, MSHMS-ja, në bashkëpunim me OSHC-në të specializuara për Rezolutën 1325;
- Afati: fundi i vitit 2018.

VI. BURIME FINANCIARE

I. BURIMET FINANCIARE

Plani Ndërinstitucional i Veprimit për zbatimin e Rezolutës 1325 të KSOKB-së do të zbatohet në periudhën 2018–2020. Për të mbështetur zbatimin e tij është parashikuar kostoja për secilin: veprimtari, objektivi specifik, synim strategjik dhe fushë. Kostoja e përgjithshme për realizimin e PKV-së është rreth **280.7 milionë lekë** ose afërsisht **2.2 milionë euro**⁶.

Kostimi i planit të veprimit u realizua mbështetur në koston e secilit aktivitet të pasqyruar në planin e veprimit dhe kohështirjen e tij, si dhe indikatorët dhe treguesit për monitorimin e planit të veprimit. Metodologjia e përdorur për kostimin është një metodologji e kombinuar, pasi plani përfshin disa sektorë dhe institucione, si dhe larmia e aktiviteteve është e madhe.

Metodologjia kryesore e përdorur është kostimi i bazuar në aktivitete, por ndërkohë janë marrë parasysh për shumë veprimtari shpenzimet mesatare sipas PBA 2018–2020 për aktivitete që janë përfshirë në buxhet dhe për aktivitete të ngjashme, është mbajtur parasysh niveli i pagave në sektorët e përfshirë në planin e veprimit etj. Për llogaritjen e shpenzimeve për aktivitetet kryesore është vepruar si më poshtë:

Në llogaritjen e shpenzimeve për trajnime është mbajtur në konsideratë kostoja e trajnimit të vazhduar. Si kosto për njësi janë përdorur kostot e trajnimit të strukturave të policisë⁷ në MB dhe/ose kostot e aplikuarat për trajnime të ngjashme në të shkuarën.

Për atë pjesë të aktiviteteve ku informacioni nuk ishte i plotë është ndjekur metoda e vlerësimit për analogji ose, me fjalë të tjera, janë marrë në konsideratë shpenzimet e bëra për aktivitete të ngjashme në të shkuarën.

Për të realizuar buxhetimin u konsultua gjithashtu, dokumenti i PBA 2018–2020, buxheti për vitin 2018, buxhete për aktivitete të ngjashme të zbatuara nga institucione, donatorë apo organizata jofitimprurëse në të shkuarën.

Plani i Veprimit përfshin një buxhet për zbatimin e çdo veprimtarie. Në varësi të llojit të veprimtarisë, Plani i Veprimit ka specifikuar burimet e financimit:

1. *Financimin nga buxheti* (buxheti i ministrive të linjës të përfshira në këtë Plan Veprimi si institucione përgjegjëse për zbatimin e aktiviteteve;

2. *Financimi nga donatorët* për ato veprimtari, kostot e të cilave mbulohen nga fonde të donatorëve, pavarësisht nëse kanalizohet përmes buxhetit ose organizatave të shoqërisë civile që ofrojnë shërbimet në fusha të caktuara;

3. *Nevojat për fonde*, për ato aktivitete që nuk janë identifikuar të buxhetuara në buxhetin afatmesëm.

Buxheti i përgjithshëm për zbatimin e PV-së është reflektuar në disa forma:

- Buxheti i përgjithshëm sipas viteve për secilin aktivitet, objektivi specifik, fushë strategjike dhe burimeve të financimit⁸;

- Buxheti i detajuar sipas aktiviteteve, treguesve, burimeve të financimit dhe institucioneve përgjegjëse⁹;

- Buxheti i kërkuar për zbatimin e planit të veprimit ka një shtrirje pak a shumë uniforme për periudhën 2019–2020 (fig. 1);

- Buxheti për 2018-ën mbulon shpenzimet për aktivitetet e planifikuara.

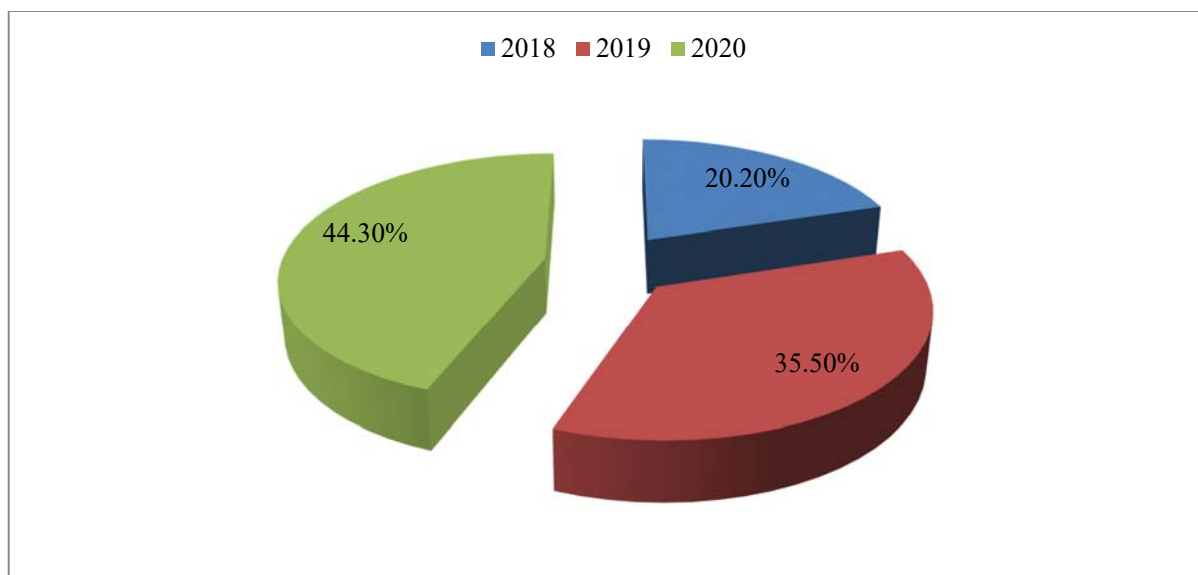
⁶ Kursi i këmbimit: 1 euro = 133 lekë.

⁷ Sipas PBA 2018–2020.

⁸ Për të dhëna të detajuara shih shtojcën e buxhetit.

⁹ Për të dhëna të detajuara shih shtojcën e buxhetit.

Figura 1. Buxheti në % për periudhën 2018–2020

- Nga llogaritjet rezulton që buxheti i shtetit me burimet në dispozicion mund të mbulojë 83.3% të kostove së përgjithshme për zbatimin e planit të veprimit, ndërsa 2.6% janë fonde të alokuara nga donatorë për aktivitete specifike.

- Tabela 1 paraqet buxhetin e përgjithshëm dhe nevojat për financim për periudhën 2018–2020.

- Buxhetin më të madh e kërkon fusha 2, “Pjesëmarrja”, rreth 80.04%.

- Nevojat më të mëdha për fonde shtesë janë në fushën 1, “Forcimi i dokumenteve të politikave dhe rritja e ndërgjegjësimit për agjendën GPS”, me rreth 52.3%. Mbështetje kërkohet kryesisht për fushatat e ndërgjegjësimit.

- Nevojat për fonde janë në masën 14.1% të kostos totale ose 39.7 milionë lekë.

Tabela 1. Kostot dhe burimet e financimit 2018–2020

PËRSHKRIMI					FINANCIAR NGA			Nevojat për	Llogaria e Shpenzimeve		
	VITI 2018	VITI 2019	VITI 2020	TOTALI	Qeveria	Donatorët	Totali	Fonde LEKË	600-601	602-608	230-231
Fusha e politikës 1. Forcimi i dokumenteve të politikave dhe rritja e ndërgjegjësimit për agjendën GPS	6,259,240.00	14,736,640.00	12,181,640.00	33,177,520.00	5,059,920.00	7,342,600.00	12,402,520.00	20,775,000.00	3,465,150.00	29,712,370.00	0.00
Fusha e politikës 2: Pjesëmarrja	45,456,000.00	76,508,000.00	103,660,000.00	225,624,000.00	225,624,000.00	0.00	225,624,000.00	0.00	225,624,000.00	0.00	0.00
Fusha e Politikës 3: Mbrojtja dhe rehabilitimi	519,960.00	4,719,960.00	4,719,960.00	9,959,880.00	1,559,880.00	0.00	1,559,880.00	8,400,000.00	1,559,880.00	8,400,000.00	0.00
Fusha e Politikës 4 - Zbatimi dhe monitorimi i Rezolutës 1325	4,574,836.00	3,722,840.00	3,722,840.00	12,020,516.00	1,520,516.00	0.00	1,520,516.00	10,500,000.00	4,920,516.00	7,100,000.00	0.00
TOTAL (1+2+3+4+5)	56,810,036.00	99,687,440.00	124,284,440.00	280,781,916.00	233,764,316.00	7,342,600.00	241,106,916.00	39,675,000.00	235,569,546.00	45,212,370.00	0.00

VII. LLOGARIDHËNIA, MONITORIMI DHE ANALIZA VLERËSUESE E PLANIT TË VEPRIMIT

Plani i Veprimit është një dokument ndërsektorial politikash specifik që adreson aspektet gjinore në lidhje me fushën e sigurisë dhe të paqes. Procesi i monitorimit të zbatimit të këtij do të jetë një proces ndërsektorial, i cili po ashtu do të ushqejë orientimin e politikave në Sistemin e Planifikimit të Integruar (SPI). Raportet në kuadër të këtij Plani Veprimi do të dërgohen pranë Grupit të Integruar të Menaxhimit të Politikave, përkatësisht nëngrupit tematik për Sektorin e Punësimit dhe atë Social, i ngritur me urdhër të Kryeministrit, nr. 129, datë 21.9.2015, “Për marrjen e masave institucionale dhe operationale për zbatimin e qasjes sektoriale dhe krijimin e grupeve të menaxhimit të integruar të politikave”. Raporti vjetor paraqitet për miratim pranë Këshillit të Barazisë Gjinore.

Në nivel operacional, përgjegjës për monitorimin e zbatimit të Planit të Veprimit do të jenë nëpunësit e barazisë gjinore në ministritë e linjës dhe institucionet e ngarkuara me zbatimin këtij Plani Veprimi, të cilët mbledhin të dhëna dhe identifikojnë boshllëqet e informacionit që nevojitet. MSHMS-ja ka rol koordinues dhe bashkërendues mbi ecurinë e zbatimit. Plani i Veprimit parashikon botimin e progresraporteve gjashtëmujore dhe mbështetjen për raportet monitoruese të koalicionit të organizatave të shoqërisë civile për Rezolutën 1325 të angazhuara me agjendën gruaja, paqja, siguria.

Në nivel politikash, monitorimi i këtij Plani Veprimi do të realizohet përmes një grupi ndërinstitutional të ngritur me përfaqësues të lartë politikë të Ministrisë së Mbrojtjes, të Brendshme, për Evropën dhe Punët e Jashtme, si dhe të Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale që zhvillon takime gjashtëmujore, me koordinimin e MSHMS-së. Në takimet në nivelin politik merr pjesë edhe një përfaqësues i koalicionit të OSHC-ve për agjendën gruaja, paqja, siguria. Monitorimi dhe vlerësimi i këtij Plani Veprimi do të realizohet nga një Grup Zbatimi dhe Koordinimi (GZK), i cili do të monitorojë, do të vlerësojë dhe do të raportojë lidhur me Planin e Veprimit. GZK-ja përbëhet nga përfaqësues teknikë të ministrive të linjës, institucioneve përgjegjëse për zbatimin e këtij Plani Veprimi, si dhe përfaqësues i koalicionit të organizatave të shoqërisë civile për Rezolutën 1325 të angazhuara me agjendën gruaja, paqja, siguria. MSHMS-ja do të koordinojë procesin e mbledhjes së të dhënave nga të gjithë nëpunësit gjinorë në institucionet e përfshira.

Cikli i vlerësimit të këtij Plani Veprimi përfshin:

- vlerësimin formues të progresit dhe rishikimin e veprimeve të parashikuara në fund të vitit 2018;
- rishikimin dhe përditësimin masave, duke konsideruar edhe planifikimet buxhetore deri në vitin 2020;
- vlerësimin përfundimtar në fund të 2020-ës, që do të përfshijë edhe çdo çështje të paadresuar dhe zhvillimet që mbeten për t'u realizuar dhe mënyrat e adresimit në vijim.

VIII. LISTA E AKTIVITETEVE

Nr.	Aktiviteti	Institucioni përgjegjës	Indikatorët	Afatet kohore	Efektet financiare dhe burimet në lekë		
					Shpenzime korrente	Shpenzime kapitale	Nevojat për fonde
Fusha 1. Forcimi i dokumenteve të politikave dhe rritja e ndërgjegjësimit për agjendën GPS							
Objektivi specifik 1.1 Forcimi i perspektivës gjinore përmes rregullave vendëse të funksionimit në fushën e sigurisë dhe mbrojtjes dhe pjesëmarrjes në aktivitete kombëtare dhe ndërkombëtare për zbatimin e Rezolutës 1325							
1.1.1	Rishikimi i rregullave të brendshme ekzistuese në fushën e sigurisë dhe mbrojtjes lidhur me zbatimin e perspektivës gjinore në përputhje me zbatimin e Rezolutës 1325.	MB-ja dhe MM-ja	Rregullat e brendshme të MEPJ-së, MM-së dhe MB-së, të rishikuara, përfshijnë rregulla ku të reflektohen kërkesat e Rezolutës 1325	2018	371,400.00	0.00	0.00
1.1.2	Integrimi perspektivës gjinore në aktivitetet ndërkombëtare të vendit dhe raportimi i pjesëmarrjes në këto aktivitete edhe në këndvështrim gjinor.	MEPJ-ja (institucion udhëheqës), MB-ja, MM-ja, MSHMS-ja	Raportimet e depozituara në emër të RSH-së	2018–2020	563,520.00	0.00	0.00
1.1.3	Fushata ndërgjegjësimi për njohjen me të drejtat e grave dhe legjislacionin për barazinë gjinore, dhunën, paqen dhe sigurinë.	MEPJ-ja, MB-ja, MSHMS-ja, MM-ja, OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	Numri i fushatave, nr. i institucioneve pjesëmarrëse dhe nr. i personave të ndërgjegjësuar (3 fushata ndërgjegjësuese nga OSHC-ja)	2018–2020	3,801,000.00	0.00	3,801,000.00
1.1.4	Përfaqësimi i punonjësve të policisë në konferenca/punëtori, si dhe në Konferencën e 7-vjetore të Grave në Polici, si dhe në konferencën vjetore të Shoqatës Ndërkombëtare të Grave Police.	MB-ja	Numri i pjesëmarrësve në konferencën e 7-të vjetore dhe në konferencën vjetore të shoqatës	2018	1,872,000.00	0.00	0.00
1.1.5	Përfaqësimi ushtarakeve femra në strukturat e FA-së dhe operacionet paqeruajtëse jashtë vendit, respektivisht në konferenca dhe seminare.	MM-ja	Numri i femrave pjesëmarrëse në Forcat e Armatosura i rritur me ...%	2018–2020	30,816,000.00	0.00	0.00
Objektivi specifik 1.2 Integrimi i perspektivës gjinore në programet e edukimit për zbatimin e Rezolutës 1325							
1.2.1	Inkurajimi i pjesëmarrjes së grave në	MEPJ-ja, MB-	Nr. i aktiviteteve edukuese	2018–2020	600,000.00	0.00	600,000.00

	të gjitha format e edukimit lidhur me Rezolutën 1325.	ja, MSHMS-ja, MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	për Rezolutën 1325, nr. i institucioneve pjesëmarrëse dhe nr. i personave të ndërgjegjësuar.				
1.2.2	Trajnime, në bashkëpunim me organizatat jofitimprurëse me fokus të çështjet gjinore në operacionet ushtarake, trajtimin e situatave postkonfliktuale, dhunën kundër grave e vajzave, identifikimin e nevojave të veçanta vendore etj.	MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	Numri i trajnimeve, nr. i institucioneve pjesëmarrëse dhe nr. i personave të trajnuar.	2018–2020	980,000.00	0.00	980,000.00
1.2.3	Trajnime për ndihmën humanitare, trafikimin etj.	MEPJ-ja, MB-ja dhe MM-ja	Numri i trajnimeve, nr. i institucioneve pjesëmarrëse dhe nr. i personave të trajnuar.	2018–2020	840,000.00	0.00	840,000.00
1.2.4	Studim, në bashkëpunim me ICITAP-in dhe Fakultetin e Shkencave Sociale, UT-në për krimet seksuale në vend, me fokus ndërgjegjësimin e komunitetit për raportimin e këtyre rasteve.	MB-ja, ICITAP-i, OSHC-ja dhe Fakulteti i Shkencave Sociale, UT	Studimi i botuar: popullimi i databazës së kërkimeve lidhur me krimet seksuale dhe aktivitetet për publikimin e rekomandimeve të studimit.	2018–2020	2,300,000.00	0.00	2,300,000.00
1.2.5	Rishikimi i kurrikulave të Akademisë së Forcave të Armatosura, Shkollës Bazë të Policisë, duke përfshirë tema dhe elementë të integritetit gjinor dhe trajnime afatshkurtra të Akademisë së Sigurisë dhe agjendës GPS në to.	MB-ja, MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	Kurrikulat e rishikuara.	2018–2020	4,125,000.00	0.00	0.00
1.2.6	Fuqizimi i kapaciteteve profesionale të Policisë së Shtetit për perspektivën gjinore në policim dhe me fokus të ngacmimet seksuale.	MB-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325, mbështetur nga OSCE-ja/ODIHR-i	Numri i trajnimeve, nr. i personave të trajnuar.	2018–2020	1,120,000.00	0.00	1,120,000.00
1.2.7	Fuqizimi i kapaciteteve profesionale të punonjësve të policisë në hetimin e krimeve seksuale.	MB-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën	Numri i trajnimeve, nr. i personave të trajnuar.	2018–2020	840,000.00	0.00	840,000.00

		1325, mbështetur nga OSCE-ja/ ODIHR-i					
1.2.8	Fuqizimi i kapaciteteve profesionale të punonjësve të policisë për hetimin e krimeve të ndodhura ndaj personave për shkak të orientimit seksual (krimet e urrejtjes).	MB-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	Numri i trajnimeve, nr. i personave të trajnuar.	2018–2020	840,000.00	0.00	840,000.00
Objektivi specifik 1.3 Rritja e ndërgjegjësimit për Rezolutën 1325 dhe zbatimin e saj							
1.3.1	Aktivitete ndërgjegjësuese me gratë parlamentare për njohjen e Rezolutës 1325 dhe rritjen e numrit të grave në strukturat e përhershme parlamentare që adresojnë politikat e sigurisë.	Kuvendi dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	Numri i aktiviteteve ndërgjegjësuese të zhvilluara, nr. i personave të ndërgjegjësuar, numri i grave të shtuara në strukturat parlamentare të sigurisë.	Shtator 2017	85,600.00	0.00	0.00
1.3.2	Aktivitete ndërgjegjësuese me njësi të qeverisjes vendore për njohjen e Rezolutës 1325 dhe zbatimin e saj edhe në nivel vendor.	Njësi të vetëqeverisjes vendore dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325- Koalicioni për Rezolutën 1325, AËSP, AËEN, Operation 1325	Numri i aktiviteteve ndërgjegjësuese të zhvilluara, numri i njësisve vendore pjesëmarrëse, nr. i personave të ndërgjegjësuar.	2018–2020	520,000.00	0.00	0.00
1.3.3	Aktivitete ndërgjegjësuese me median për njohjen e Rezolutës 1325 dhe zbatimin e saj.	Operatorë të medias dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325 - Koalicioni për Rezolutën 1325, AËSP, AËEN, Operation	Numri i aktiviteteve ndërgjegjësuese të zhvilluara, numri i operatorëve të medias pjesëmarrëse, nr. i personave të ndërgjegjësuar.	2018–2020	520,000.00	0.00	520,000.00

		1325					
1.3.4	Realizimi i projekteve të posaçme me qëllim edukimin e komunitete vendore, si dhe grave në profesione të ndryshme, si dhe të shoqërisë civile, lidhur me rolin e grave në mbrojtjen e të drejtave të tyre pas situatave të konflikteve, si dhe njohjen e eksperiencave të rehabilitimit pas situatave të konflikteve apo luftërave për pavarësi nga vende të tjera.	MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja, MSHMS-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	Numri i projekteve të realizuara, përvojat e këmbëra, nr. i personave përfitues nga këto përvoja dhe aktivitete.	2018–2020	6,400,000.00	0.00	6,400,000.00
1.3.5	Takime ndërgjegjësuere mbi rëndësinë e përqasjes gjinore të koordinatorëve të transparencës në njësitë e vetëqeverisjes vendore.	MSHMS-ja, ministri të tjera të linjës, NJQV-të, OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325 dhe donatorët	Numri i aktiviteteve të zhvilluara, përvojat e këmbëra, nr. i personave përfitues nga këto përvoja dhe aktivitete.	2018–2020	684,800.00	0.00	0.00
1.3.6	Takime ndërgjegjësuere të administratoreve lokale mbi integrimin gjinor.	NJQV-ja, MSHMS-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	Numri i takimeve të zhvilluara, përvojat e këmbëra, nr. i personave përfitues nga këto përvoja dhe aktivitete.	2018–2020	1,027,200.00	0.00	0.00
1.3.7	Fushata ndërgjegjësimi për njohjen me të drejtat e grave dhe legjislacionin për barazinë gjinore, dhunën, paqen dhe sigurinë.	MSHMS-ja ore OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	Numri i fushatave, kohëzgjatja dhe shtrirja, target-grupet e synuara, mesazhet e transmetuara, nr. i personave përfitues nga to.	2018–2020	5,025,000.00	0.00	0.00
1.3.8	Fushata ndërgjegjësimi kombëtare në mbështetje të fushatave ndërkombëtare.	MSHMS-ja ore OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	Numri i fushatave, kohëzgjatja dhe shtrirja, target-grupet e synuara, mesazhet e transmetuara, nr. i personave përfitues nga to.	2018–2020	2,534,000.00	0.00	2,534,000.00
Fusha e politikës 2. Pjesëmarrja							
Objektivi specifik 2.1 Përfshirja e balancës gjinore në aktivitetet e sektorit të sigurisë							
2.1.1	Promovimi dhe fuqizimi i punonjëseve	MEPJ-ja, MB-	Numri i grave të emëruara në	2018–2020	71,280,000.00	0.00	0.00

	të policisë dhe Forcave të Armatosura në role drejtuese: nëpërmjet emërimeve në detyra drejtuese të punonjësve të policisë dhe Forcave të Armatosura.	ja dhe MM-ja	pozicione të larta.				
2.1.2	Rritja e numrit të grave, si gjinia e nënpërfaqësuar, në sistemin e karrierës të sektorit të sigurisë, në përputhje me legjislacionin në fuqi.	MB-ja, MEPJ-ja dhe MM-ja	Numri i grave të ngritura në detyrë, niveli që kishin dhe ai më i lartë që morën.	2018–2020	35,640,000.00	0.00	0.00
2.1.3	Promovimi i karrierës/ecuria në gradë e punonjësve të policisë, si dhe, veçanërisht, e punonjësve që shërbejnë në struktura të ndryshme, të cilat pas edukimit përkatës do të shërbejnë në strukturat e hetimit të krimit.	MB-ja	Numri i grave të shtuara në strukturat përkatëse.	2018–2020	18,540,000.00	0.00	0.00
Objektivi specifik 2.2 Rritja e përfaqësimit të grave në aktivitete vendimmarrëse dhe procese që lidhen në sigurinë dhe ruajtjen e paqes							
2.2.1	Rritja e numrit të grave si atashe ushtarake në përfaqësitë diplomatike dhe ambasadat e Republikës së Shqipërisë dhe në organizatat ndërkombëtare që adresojnë çështje të sigurisë ndërkombëtare.	MEPJ-ja, MB-ja dhe MM-ja	Numri i grave të shtuara si atashe.	2018–2020	19,500,000.00	0.00	0.00
2.2.2	Rritja e numrit të grave të nivelit të lartë diplomatik, si ambasadore në misionet e përhershme dhe ambasadat e RSH-së dhe organizatat ndërkombëtare që adresojnë çështje të sigurisë ndërkombëtare.	MEPJ-ja	Numri i grave të shtuara në nivelin e lartë diplomatik.	2018–2020	37,008,000.00	0.00	0.00
2.2.3	Emërimi apo caktimi i grave në pozicione drejtuese në organizatat ndërkombëtare që adresojnë çështje të sigurisë.	MEPJ-ja	Numri i grave të emëruara/caktuara në pozicione drejtuese, pozicionet ku janë emëruar/ caktuar gra.	2018–2020	12,336,000.00	0.00	0.00
2.2.4	Rritja e numrit të grave në nivele vendimmarrëse në mekanizmat për parandalimin, menaxhimin dhe zgjidhjen e konflikteve në nivel vendor, rajonal dhe qendror.	MEPJ-ja, MB-ja dhe MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	Numri i grave të caktuara në nivele vendimmarrëse.	2018–2020	31,320,00	0.00	0.00
Fusha e politikës 3. Mbrojtja dhe rehabilitimi							

Objektivi specifik 3.1 Promovimi i mbrojtjes së grave dhe të vajzave viktima të dhunës me bazë gjinore lidhur kjo me situatat e konflikteve të armatosura dhe postkonflikte të tilla në vende të tjera							
3.1.1	Rishikimi i rregullave të brendshme për të përfshirë masa disiplinore për ushtruesit e dhunës me bazë gjinore mes personelit paqeruajtës.	MM-ja, MEPJ-ja dhe MSHMS-ja	Rregulloret e brendshme të rishikuara - me parashikimin e masave disiplinore për ushtruesit e dhunës me bazë gjinore mes personelit paqeruajtës.	2018–2020	222,840.00	0.00	0.00
3.1.2	Rritja e ndërgjegjësimit për zero tolerancë ndaj shfrytëzimit seksual.	MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja dhe MSHMS-ja	Nr. i aktiviteteve, nr. i personave të ndërgjegjësuar.	2018–2020	3,000,000.00	0.00	3,000,000.00
Objektivi specifik 3.2 Zbatimi i mbrojtjes së grave dhe të vajzave shqiptare viktima të luftës dhe me qëllim rehabilitimin pas konflikteve							
3.2.1	Mbledhja dhe analizimi i informacioneve për gratë dhe vajzat në luftë dhe ndikimit të luftës dhe situatave konfliktuale te gratë dhe vajzat në RSH.	MB-ja dhe MM-ja	Pyetësorët e realizuar, të dhënat e përpunuara, analiza e publikuar.	2018–2020	1,337,040.00	0.00	0.00
3.2.2	Rritja e ndërgjegjësimit për minat, bombat, eksplozivët e tjerë të mbetur pas situatave konfliktuale.	MB-ja dhe MM-ja	Nr. i aktiviteteve ndërgjegjësuese, nr. i personave të ndërgjegjësuar.	2018–2020	3,000,000.00	0.00	3,000,000.00
3.2.3	Rritja e ndërgjegjësimit të grave e vajzave për mbledhjen e armëve të shpërndara në kundërshtim me ligjin në popullatë dhe fushata për mbledhjen e tyre.	MB-ja dhe MM-ja	Nr. i aktiviteteve ndërgjegjësuese, nr. i personave të ndërgjegjësuar, nr. i armëve të dorëzuara.	2018–2020	2,400,000.00	0.00	2,400,000.00
Fusha e politikës 4. Zbatimi dhe monitorimi i Rezolutës 1325							
Objektivi 4.1 Përmirësimi i bashkëpunimit për zbatimin dhe monitorimin e Rezolutës 1325 (dhe të tjerave të lidhura me të)							
4.1.1.	Inkurajimi i këmbimit të eksperiencës në nivel kombëtar lidhur me zbatimin e rezolutës 1325 dhe të tjerave të lidhura me të, përmes organizimit të konferencave apo aktiviteteve të tjera.	MEPJ-ja, MB-ja dhe MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	Nr. i aktiviteteve të zhvilluara, nr. i pjesëmarrësve.	2018–2020	4,500,000.00	0.00	4,500,000.00
4.1.2	Inkurajimi i këmbimit të eksperiencës në nivel ndërkombëtar e rajonal lidhur me zbatimin e Rezolutës 1325 dhe të tjerave të lidhura me të.	MEPJ-ja, MB-ja dhe MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325/ AËSP, AËEN, Operation	Nr. i aktiviteteve të zhvilluara, nr. i pjesëmarrësve.	Shtator 2017	800,000.00	0.00	0.00

		1325					
4.1.3	Përfshirja e elementeve të agjendës GPS në raportimet rajonale dhe ndërkombëtare të vendit.	MEPJ-ja, MB-ja, MSHMS-ja dhe MM-ja	Nr. dhe llojet e raportimeve.	2018–2020	668,520.00	0.00	0.00
4.1.4	Hartimi i raporteve të monitorimit nga organizata të shoqërisë civile që mbështesin Rezolutën 1325, me qëllim zbatimin së saj.	MEPJ-ja, MB-ja dhe MM-ja dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325/ Koalicioni për Rezolutën 1325	Nr. dhe llojet e raportimeve.	2018–2020	6,000,000.00	0.00	6,000,000.00
Objektivi 4.2 Mbështetja e zbatimit të plotë të Rezolutës 1325 (dhe të tjerave të lidhura me të)							
4.2.1	Ngritja e grupit të punës për rishikimin e planit aktual dhe hartimin e Planit Kombëtar për Zbatimin e Rezolutës 1325.	MEPJ-ja, MB-ja, MM-ja, MSHMS-ja në bashkëpunim me dhe OSHC-ja të specializuara për Rezolutën 1325	Urdhri për ngritjen e grupit të punës	2018	51,996.00	0.00	